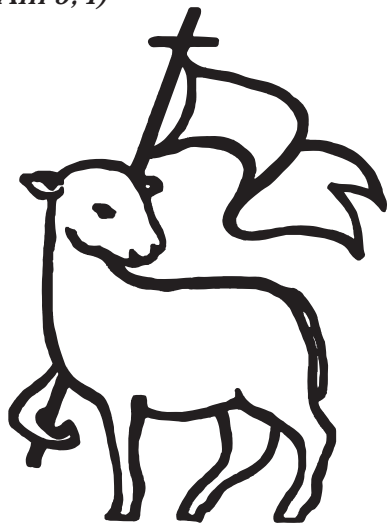

*Toto praví Hospodin domu izraelskému:
Dotazujte se mne a budete žít!*

(Am 5,4)

Nové

Bratrské Listy

Z obsahu

trojiční kázání

modlitby M. Luthera

jubileum Ph. Melanchthona

Jednota v Jižní Americe a Karibiku

přemýšlení o večeři Páně

obsah

kázání 31
Společenství s Trojjediným Bohem
(*J. Halama, Jr.*)

biblické a teologické studie
Vzpouora (*M. Matouš*) 34
Jak se modlit (*M. Luther*) 36

dějiny
Phillip Melanchthon (*jhjr*) 39
60 let od smrti M. Horákové 43

unitas fratrum
Jednota v Jižní Americe a v Karibiku 44
(*jhjr*)
Evropské setkání sester 47
(*H. Bedrníková*)
Synod EKP v Ochránově (*D. Oupická*) 49

z církvi doma i ve světě 50

téma k zamýšlení 53
Přemýšlení o Večeři Páně (*J. McOwat*)

ráj srdce
připravuje M. Matouš

Nové Bratrské Listy

12. ročník (2010)

Vydává OCHRANOVSKÝ SBOR
při ČCE v Praze

Čajkovského 8, 130 00 Praha 3
tel: 224 941 870

e-mail: uf.praga@centrum.cz

Registrováno pod zn. MK ČR E 12555

editorial

Milé čtenářky, milí čtenáři,
otevíráte tento časopis na začátku
léta, ve společnosti, která po volbách
sleduje se zvědavostí i s obavami, jak se
podaří společné věci uspořádat pro nej-
bližší měsíce a roky.

Porádání lidských věcí může dostat
hrůznou podobu, jak nám připomíná
výročí justiční vraždy Milady Horákové.
A kdybychom měli dojem, že problémem
jsou ateisté, připomene nám výročí Ph.
Melanchthona, že zápasy o spravedlnost
a pravdu bylo nutno a je nutno svádět i
na půdě církve. Na to nás každoročně
upomíná také blížící se výročí upálení M.
Jana Husa.

Ale abychom se obrátili k radostněj-
ším věcem než lidská zloba a bezpráví,
letos slaví potštejnský sbor 140 let od
svého založení. Chceme se spolu s ním
radovat z let obětavé práce a služby a
s nadějí očekávat, že léta příští budou
přinášet další a další důvody k radosti a
vděčnosti. A budete-li marně hledat více
o Potštejnu v tomto čísle, vězte, že nalez-
nete v příštím.

A ještě jednu technickou informaci.
Protože jsme museli změnit způsob tisku
časopisu (dosavadní možnost zanikla),
což možná poznáte na lepší kvalitě
obrázků, budeme muset změnit i cenu,
protože se nám tisk prodražil. Počítejte
tedy napříště, prosím, s 20 korunami za
každé číslo.

Pokojně léto přeje J. Halama, Jr.

Děkujeme za podporu pro náš časopis.

Číslo účtu 13198319/0800

Společenství s Trojjediným Bohem

čtení J 16,4-15

Co bylo na počátku, co jsme slyšeli, co jsme na vlastní oči viděli, na co jsme hleděli a čeho se naše ruce dotýkaly, to zvěstujeme: Slovo života.

Ten život byl zjeven, my jsme jej viděli, svědčíme o něm a zvěstujeme vám život věčný, který byl u Otce a nám byl zjeven. Co jsme viděli a slyšeli, zvěstujeme i vám, abyste se spolu s námi podíleli na společenství, které máme s Otcem a s jeho Synem Ježíšem Kristem.

(1 Janova 1,1-3)

Trojčinná neděle pro mne vždycky byla obtížným bodem na cestě farářovým rokem. Jak mluvit o trojjediném Bohu, o jednom Bohu ve třech osobách, když v tom snad ani nemůže být docela jasno? Jak má kazatel kázat o něčem, co sám opatrně obchází s přesvědčením, že to je důležité a má dobrý smysl a význam, že je to součástí křesťanských vyznání, ale přitom je to nepochopitelné?

Když se zamyslíme nad nicejským vyznáním, které sice proniklo do agendy a je zahrnuto jako možnost v bohoslužebném pořádku, ale do zpěvníku se nedostalo – takže ho po ruce nemáme a neužíváme, vyznává se v něm, že věříme v jednoho Boha Otce všemohoucího – v jednorozeného Syna Božího Pána Ježíše Krista, který se zrodil z Otce přede všemi věky – a v Ducha svatého, který z Otce i Syna vychází. Co se v dějinách křesťanství odehrálo dramatičtěji okolo těchto vyznání, kolik zavržených a odmítnutých vysvětlení vymysleli učitelé církve - a kolik roztočivých výkladů koluje církvemi dnes. Vyznání víry v trojjediného Boha.

„Někteří směle tvrdí, že učení o svaté Trojici jest políčkem ve tvář zdravého rozumu. Není. Jest záhadou pro nás, zde na zemi nerozřešitelnou.“ (F. Císař – F. Kozák. Slova víry. Čáslav 1905) Dobře, jak se ale máme radovat z nerozřešitelné záhady, jak nás tahle záhada má potěšovat či napomínat? To byly a stále jsou mé otázky nad nedělí svaté Trojice – a teď tu stojím, abych se s vámi zamýšlel nad svědectvím Písem a naslouchal, co nám Pán Bůh chce říct.

Zvolil jsem pro dnešní bohoslužby texty Janovské, z evangelia a první epištoly. Janovské spisy mají některé zvláštní důrazy, kterými se liší od jiných spisů Nového zákona. Jak Janovo evangelium, tak první z epištol začíná oddílem o slovu. Slovo – LOGOS – je ovšem pojmem, který měl pro vzdělaného člověka helenistického věku (a jiný člověk v té době číst neuměl) docela jiný obsah, než dnes.

Logos bylo slovo s velkým „S“, od něj pochází „logika“ ve všech evropských jazycích – co je logické, pochází od logu – od toho slova, které základem všeho, počátkem všeho, slova, které dává světu řád a smysl, protože je božské. To platilo v řecké filosofii – a to

zcela nepochybně použil apoštol, když psal své svědectví – protože každý, kdo to uměl přečíst, také věděl, o čem je řeč.

A kdo číst neuměl, ale byl Izraelec, o slovu Hospodinovu také něco věděl. Věděl, že Hospodinovo slovo není jen řeč, že se děje, že když Bůh promluví, tak se něco stane. Boží slovo bylo od praotců spojením mezi Bohem a člověkem. Právě skrze slovo člověk Boha poznával. Ne přímo, osobním kontaktem (Boha nikdo neviděl, svědčí apoštol jinde), nikoli tím, že by bylo možné Boha pozorovat a zkoumat, tak jako člověk poznává svět kolem sebe, ale právě a jenom tak, že on k nám lidem promluví, že uslyšíme jeho slovo. Tak to bylo – až do příchodu Ježíše Krista.

A teď apoštol tvrdí něco, co muselo dost zarazit jak Řeky (s jejich učením o věčném Slovu jako principu nad světem), tak Židy (s jejich pojetím slova Božího jako neuchopitelného tajemství): My jsme to slovo viděli, slyšeli a dotýkali se ho.

Tady někde je základ toho vyznání „přede všemi věky zrozeného jednorozeného Syna Božího“. Apoštol říká: v Ježíši Nazaretském se toho Slovo s velkým S, tenhle klíč ke smyslu celého světa, ocitlo mezi námi. A je zřejmé, že to je slovo života – zjevil se nám život.

Co to znamená? Znamená to prostě, že Bůh dal člověku poznat smysl a cíl života. Byl nám ukázán takovým způsobem, abychom jej mohli vidět a slyšet – a dotýkat se ho. Slovo života, které není nějakou tajemnou formulí, kouzelným zaklínadlem, tajemstvím pro zasvěcené nebo cílem pro mimořádně schopné, ale prostě lidskou zkušeností. To je to, co apoštol tvrdí – Bůh nám ukázal život v Ježíši Kristu – tedy život v lidském rozměru – a přece víc než obyčejný lidský život – život věčný.

U Boha je věčný život. Něco, co odporuje naší lidské zkušenosti, která nám praví, že všechno vzniká a zaniká, rozvíjí se a zase pomíjí. Věčný život je pro nás vlastně nepředstavitelný, zase je to něco, co se vymyká našemu chápání. Ale pro naše účely stačí, že smrt není koncem, že život nevzniká a nezaniká nahodile, že to má zřetelnou logiku (je v tom LOGOS), svou příčinu a řád, který je u Boha. Vlastně první a poslední perspektivou našeho světa je život. Byl už před tím nám známým a bude i tehdy, když ten náš přítomný život skončí. Zase to není docela jasné a průhledné, protože to zase směřuje někam, kam nedohlédneme, ale je to tak, protože tento život se nám ukázal v člověku Ježíši Kristu, v jeho životě, smrti a vzkříšení, jak svědčí apoštol ve svém listě: „my jsme ho viděli a zvěstujeme vám to“.

Víme o tom, protože mezi námi chodil, radoval se a trpěl, vandroval se skupinou přátel od vesnice k městu, smál se i plakal, prostě žil Ježíš z Nazareta. Celý jeho život, jak o něm máme zprávy od pamětníků, byl jedním velkým Božím promluvením k člověku. Slovo života. A to tak, že věčného, tedy rozhodně přesahujícího naši pozemskou existenci, protože základní notou všech apoštolských svědectví je tvrzení, že se mohli viditelně a hmatatelně přesvědčit, že Ježíšův život pokračuje i po ukřížování a pohřbení. Což zní bláznivě, ale jak praví klasik, můžete s tím nesouhlasit, můžete proti tomu pro-

testovat, ale to je tak všechno, co se proti tomu dá dělat. Apoštolové vědí své - co jsme viděli a slyšeli, zvěstujeme i vám.

Ten, kdo pozná slovo života, nemůže si toto poznání nechat pro sebe. Proto se od prvních dob církve šířila zvěst evangelia do všech stran. Lidé, kteří poznali „na vlastní kůži“ moc Božího slova, kteří byli osloveni a stali se svědky zjevení Boží moci v Kristu Ježíši, tito lidé cítili potřebu povědět o svém poznání a o tom, co se pro člověka otevírá, i druhým lidem. Všem, se kterými přicházeli do styku. Neboť uslyšet toto Boží slovo života a být jím dotčen znamená také stát se spoluúčastníkem toho, co Bůh člověku zjevil.

„Abyste se spolu s námi podíleli na společenství.“ praví apoštol. Chápeme, že apoštolové byli účastníky toho dění, že měli společenství s Ježíšem – ale co my? Na nás přece nanejvýš platí ono slavné – blahoslavení, kdo neviděli a uvěřili. To sice platí, ale vůbec to neruší otevřenou nabídku společenství s Bohem, s Otcem a jeho Synem Ježíšem Kristem. Zvěstujeme vám to, ne abychom měli víc posluchačů a diváků, ne abyste o tom věděli, ale abyste se spolu s námi podíleli na společenství s Bohem.

O to jde ve zvěstování evangelia: Ne abyste se stali diváky, ale abyste byli účastníky toho příběhu, který se nám otevřel příchodem Ježíše Krista – vědět o něm je málo. Je

možné vstoupit do tohoto příběhu a zakoušet jeho opravdovost. Je možné se setkávat se vzkříšeným Pánem, prožívat pokračování tohoto příběhu. Tak mají ti, kdo poznali v Ježíši Krista, Syna Božího, podíl na společenství s Bohem, jsou účastníky toho zjeveného života.

A jak se to stane? Může za to duch, kterému se říká Duch svatý a bývá označován za třetí osobu Trojice. Kdosi, kdo nás lidi ponouká, abychom věřili, milovali a doufali, abychom si odpouštěli a pomáhali, kdosi, kdo nám ukazuje, že ten život, který se zjevil v Ježíši Kristu, je pravda. Takže můžeme spolu s apoštoly vyznat, že u Otce je život věčný a my jsme jej viděli. A když jsme tohle poznali, nutí nás to říct o této skutečnosti i dalším lidem – aby se mohli spolu s námi podílet na společenství, které máme, stejně jako apoštolové, s Otcem a s jeho Synem Ježíšem Kristem. Amen.

J. Halama, Jr.

Svatá Trojice - El Greco

biblické a teologické studie

Vzpouora

Příběh je krátký a hutný. Přibližme si jej několika větami. Ježíš s učedníky se plaví za večera na opačnou stranu jezera. Nastane bouře, ale Ježíš ji utiší. Na druhém břehu se setká s posedlým člověkem a vysvobodí ho od dábelství.

Událost je podána třemi evangelisty – synoptiky. Uvádíme kralické podání podle Marka. Je rozděleno do dvou kapitol. Avšak i u Lukáše a Matouše, kde jde jen o jedinou kapitolu, čteme o dvou, navenek zcela samostatných událostech. O tom svědčí i nade-psání příslušných kapitol. U Marka, jemuž věnujeme pozornost především, nadepisují kraličtí: „Zbouřeného moře spokojení“ a „Dábelník uzdraven“; ekumeničtí překladatelé „Utišení bouře“ a „Uzdravení posedlého v Gerase“. Nicméně jsou známky spojitosti obou dějů, uvedených v téměř sledu u všech tří jmenovaných evangelistů, i když ne zcela stejně (u Matouše vystupují například dva posedlí, nikoli jeden). Vyrozumíváme hlubinné zázemí děje; nějakým způsobem se tu prolíná vnější skutečnost s řádově jinou úrovní.

Kdybychom příběh brali jako nezávislý, byl by nasnadě výklad, že bouře byla běžnou záležitostí, náhlou změnou počasí. Ale také by nám zůstal skryt důvod Ježíšovy plavby. Neboť proč se Ježíš vydal na cestu k druhému břehu? Slovo moře má v biblickém pojmosloví ještě jiný význam než spousta vody. Rozumí se jím též zhmotnění temných sil. To dává další, důležitější rozměr přechodu Izraele Rudým mořem a pohlcení Jonáše vodním živlem, nadto ztělesněním ve velké rybě. Povšimněme si však, že ve všech případech je zřetelné, že zlá moc podléhá vposled Bohu.

Chceme-li plněji porozumět dramatu bouře na moři, je třeba se ptát po její příčině. Odpověď nám naznačuje Marek: „Sotva vystoupil z lodi, vyšel proti němu člověk nečistého ducha.“ Hned. Byla to náhoda? Nikoli. Ten nečistý duch větril zďálky Ježíše na moři. Nevznikla snad ona bouře jako způsob, jak bránit Ježíšovi v plavbě ke druhému břehu?

Nešlo vlastně o moře, ale o jezero Genezaretské neboli Galilejské, jehož východní pobřeží je označeno jako krajina gerasenských. Obyvatelstvo bylo pohanské a v okolí jejich města byly skalní hroby.

O posedlém člověku stojí psáno, že „bydlel v hrobech a nikdo ho nedokázal spoutat už ani řetězy“. Mezi Ježíšem a posedlým dochází ke střetu, při němž je si temná moc vědoma své podřízenosti. V ubožákovi bylo veliké spřeženství zla; když se totiž Ježíš ptá po způsobu posedlosti, dozvídá se, že jméno temné síly je „množství“ (kraličtí), „legie“ (ekumeničtí a Žilka), či „pluk“ (Petrů). Ježíš vymítá sílu temna a dovoluje jí vstoupit do stáda vepřů. Ti se pak vrhnou do jezera a utonou. Připomeňme si, že jezero, stejně jako moře, je chápáno jako rejdiště temných sil. Vepř byl u pohanů posvátným i obětním zvířetem.

Jak asi bylo posedlému, jenž si uvědomoval své zotročení, svou bezmoc? – Nyní je oblečen, chová se rozumně, je i napohled zcela normální.

Avšak příběh zdaleka nekončí. Pastýři vepřů byli zděšeni tím, co se stalo, totiž že přišli o všechny svěřené vepře, utekli a žalovali to majitelům. Vlastníci stád se přišli přesvědčit a mimo jiné spatřili bývalého ďábelníka, jak sedí zdrav u nohou Ježíšových; a dostalo se jim svědectví, jak se všechno sběhlo. Zajisté, došlo ke značné hmotné škodě; avšak naproti tomu byla krajina zbavena řádění zlé moci. Nebylo to důvodem vřelých díky? Neshromáždili se obyvatelé oněch končin, aby prosili neznámého proroka: „Zůstaň zde, uč nás a uzdravuj naše choré?“

Stalo se něco jiného. Píše o tom Lukáš: „Všichni obyvatelé gerasenské krajiny prosili Ježíše, aby od nich odešel, poněvadž je sevřela veliká bázeň.“

Chápeme bázeň. Člověk ji cítí, kdykoli se setká s něčím nevysvětlitelným. Nicméně umíme hodnotit: jiná byla bázeň při setkání s ďábelníkem, jenž řval v okolí hrobů, a jiná při setkání s Ježíšem, mužem očividně svatým a přemáhajícím zlou moc. Proč si přáli, aby odešel?

Vmysleme se do jejich rozpoložení. Byli to normální lidé, vedli svůj zaběhlý, navyklý způsob života, kromě pěstování vepřů lovili ryby, šlechtili vinnou révu a provozovali řemesla, obětovali bohům a tak rok co rok. Nepřáli si žádné narušení svého zajatého, osvědčeného způsobu života. S tím ďábelníkem to bylo jiné, nenechal se spoutat, nezbyvalo, než se mu zdaleka vyhýbat. Ale proč nechtěli Ježíše? Proč vůbec lidé nechtějí Ježíše?

Ježíš znepokojuje náš běžný koloběh, zneklidňuje naše obvyklé užívání vnějších statků, naše sobectví a zaměření na tento svět. Kdo se mu přiblíží, znejistí, poněvadž najednou cítí, že jsou jiné, vyšší hodnoty, jimž je třeba žít a pro něž je třeba obětovat zahledění na hmotu, na peníze. Ježíš vede k přerodu, k oprostění od starého člověka, ke znovuzrození pro Království Boží, pro věčnost. Avšak jsme-li příliš závislí na pomíjivých královstvích tohoto světa, libujeme-li si ve výhodách a požitcích, stojíme-li jen o prospěch, výnosy a blahobyť, je nám jeho blízkost nepřijemná a znepokojujivá. A tak celé jeho učení raději odmítáme. Tak to učinili obyvatelé krajiny gerasenské.

Až na jednoho. Neboť, když Ježíš vstoupil znovu na loď a chystal se k odplutí, „ten muž, z něhož vyšli démoni, ho prosil, aby směl být s ním.“ Ježíš mu to nedovolil. Učinil mu daleko více. Řekl mu totiž: „Vrať se domů a vypravuj, jak veliké věci ti učinil Bůh.“ A ten člověk uposlechl. „Odešel a zvěstoval po celém městě, jak veliké věci mu učinil Ježíš.“

Nyní si můžeme zodpovědět otázku, proč se Ježíš vydal na druhý břeh jezera: kvůli tomuto člověku, zajatému zlou mocí. Duchovní moc Boží je silnější nežli moc temna. Ještě dříve, než legie zla zvětřila Ježíše, Ježíš věděl o ní. A věděl o posedlém, jenž o Ježíšovi neměl tušení. Vydal se za ním, aby ho zachránil; a nejen to, ale aby ho učinil svým svědkem.

Nebudeme zkoumat dělicí čáru mezi časovou a nadčasovou skutečností dvojediné události evangelií, nad níž jsme se zamýšleli. Důležitější je zvažovat, do jaké míry jsme my sami obsaženi v modelové situaci příběhu. Neboť biblická bouře na moři i vzpoura legie zla je obrazem skutečnosti našeho světa, našich lidských dějin. V nich zachraňuje před vlnami zla a vysvobozuje z posedlosti ten, jenž se tak velmi nehodí do našich hmotných plánů a cílů.

(Marek 4,35-41; 5,1-20 Lukáš 8,2-39 Matouš 8,23-34)

Miroslav Matouš

Jak se modlit

modlitby Martina Luthera

V loňském roce vyšla v nakladatelství Zdeňka Susy malá knížečka, obsahující Lutherův spisek o modlitbě z roku 1535 a výběr jeho modliteb z různých časů i příležitostí. Knížku připravil, texty vybral, přeložil a uspořádal Ondřej Macek a připojil studii o Lutherově vztahu k modlitbě. Ukázka, kterou přinášíme, vás možná přesvědčí, že stojí za to tuhle knížku mít.

Nejprve:

Když cítím, že jsem kvůli všelijakému děláni či myšlenkám ztratil chuť a potěšení z modlitby – vždyť tělo a ďábel modlitbě neustále brání a překážejí – vezmu svou knížku žalmů a běžím do komůrky, nebo, je-li k tomu příležitost a čas, pak i do kostela mezi lidi, a začnu říkat, podle toho, kolik mám času, Desatero přikázání, Vyznání víry, různé výroky Kristovy, Pavlovy či žalmy. Říkám to pro sebe, jako si pro sebe mluví děti.

Proto je dobré, aby se ti modlitba stala ráno prvním a večer posledním dílem. Je třeba se pilně vyvarovat falešných a podvodných myšlenek, které říkají: Počkej ještě chvílku, pomodlíš se za hodinu, teď musíš zařídít to či ono. Takové myšlenky svádějí od modlitby k jiným věcem a z modlitby nakonec ten den nic není.

Může nás samozřejmě napadnout leccos, co je stejně dobré jako modlitba, nebo dokonce lepší, zvláště žádá-li toho nouze či nutnost. Takový smysl má ostatně i tradovaný výrok svatého Jeronýma, že každé dílo věřícího je modlitba, či přísloví, které říká: kdo pilně pracuje, modlí se dvojnásob. Tyto výroky však mají, myslím, jen jeden důvod. Totiž, že se věřící člověk i ve své práci bojí Boha, ctí ho a myslí při ní na jeho přikázání, aby nikomu úmyslně nečinil bezpráví, aby nekradl, nelhal ani nešálil či nezpronevěřoval. Takový životní postoj a víra nepochybně činí z každého lidského díla zároveň i modlitbu a obět chvály.

To však platí také naopak. Dílo nevěřícího je vlastně prokleté; ten, kdo věrně nepracuje, proklíná tím dvojnásob. Při takovém smýšlení je to s jeho srdcem tak, že Bohem pohrdá, neboť myslí na to, jak přestoupit jeho přikázání, jak činit bezpráví, krást a zpro-

nevěřovat – co jiného jsou takové myšlenky než proklínání Boha a člověka. Tím se i jeho skutky a práce stávají dvojnásobným prokletím, kterým takový člověk proklíná sám sebe. Tito lidé zůstanou posléze žebráky a břídiily. Vždyť Kristus říká, že se člověk má bez ustání modlit. Je třeba se bez ustání varovat hříchu, bezpráví a nepravosti.

To se však nestane, bojí-li se člověk Boha a má-li jeho přikázání před očima, jak říká žalm: Blaze muži, který si oblíbil Hospodinův zákon a rozjímá nad ním ve dne i v noci.

Je třeba dbát i na to, abychom neodvykli pravému modlení a nevykládali si své skutky jako nutné, vždyť nutné nejsou! Posléze bychom se tak totiž stali nedbalými a línými, chladnými a rozmrzelými k modlitbě. Dábel (narozdíl od nás) není líný ani nedbalý. Stejně tak i naše tělo je je k hříchu tuze živé a svěží a odvrací se od ducha modlitby.

...

Ze všeho nejdůležitější je tedy, aby se srdce stalo k modlitbě svobodným a dychtivým. Na to myslí i Kazatel, když říká: Připrav své srdce před modlitbou, abys nepokoušel Boha. Co je to jiného než pokoušení Boha, když huba breptá a zvaní a srdce je někde jinde? Podobným způsobem se modlival jeden kněz: Deus, in adiutorium meum intende! – Sluho, máš vypraženo? – Domine, ad adiuvandum me festina! – Děvečko, jdi a podoj krávu! – Gloria sit patri et filio et spiritui sancto! – Zmiz, darebáku! Aby tě koza trkla! apod. Takových modliteb jsem za časů papežství slyšel mnoho. Skoro všechny modlitby papeženců byly na tento způsob. Takové modlitby jsou jen výsměch a bylo by lepší, kdyby si ti, co se takto modlí, namísto toho raději hráli kuličky, nesvedou-li či nechtějí-li nic jiného. Já sám jsem se dřív Modlitbu hodin žel nemodlil lépe. Žalm či modlitba byly skončeny dřív, než jsem si všiml, jsem-li na začátku či uprostřed.

...

Nyní však, chvála Bohu, už víme, že dobré modlitby nejsou ty odříkané, při nichž nevíme začátku ani konce, ale ty, kdy dbáme na všechna slova a myšlenky. ... Každá věc, má-li být vykonána vskutku pořádně, si žádá celého člověka se všemi jeho smysly a údy. Ostatně to je myšleno i příslovím: Kdo myslí na příliš věcí najednou, ten nic nevymyslí a také nic dobrého neudělá. O to víc si modlitba, zvláště má-li být opravdu dobrá, žádá srdce celé a jen a jen pro sebe.

Tolik tedy ve stručnosti a krátkosti o Otčenáši, resp. o tom, jak se já sám obvykle modlívám. Vždyť já se podnes nechávám Otčenášem kojit jako děcko mateřským mlékem. Piji a jím z něj jako dospělý člověk. A nikdy nemám dost. Myslím si, že to je ze všech nejlepší modlitba, ba cením si jí dokonce víc než celého žaltáře, který mám velmi, velmi rád. Je opravdu více než zřejmé, že Otčenáš formuloval a učil skutečný mistr.

A je nesmírná škoda, že je tato mistrovská modlitba po celém světě často jen omíláná, drmolena a brebentěna bez jakéhokoli přemýšlení a vůbec bez jakékoli zbožnosti. Mnozí se jí snad pomodlí i více než tisíckrát, ale kdyby se jí takto modlili třeba tisíc let, přeče by z ní opravdově neokusili ani slovo, ba ani písmeno, doopravdy by se jí nepomodlili ani jednou.

Krátce řečeno: Otčenáš je největší mučedník na celém světě, trpí stejně jako samo Boží jméno a slovo. Kdekdo ho totiž trápí a zneužívá a jen nemnozí se jeho správným chápáním opravdově potěšují a nabývají pravé radosti.

Z Lutherových modliteb:

Můj Pane Kriste, ty jsi svým zmrtvýchvstáním přemohl a zdolal moje hříchy. Proč bych se měl tedy bát a děsit? Proč bych neměl být dobré mysli? A proč bych se neměl radovat? (1526)

Dobrotivý, milosrdný Bože, milý Otče v nebesích, ty jsi nám ze své milosti a ze své vřelé božské lásky daroval svého milého Syna a s ním jsi nám daroval i milost, spásu a záchranu. Prosíme tě, milý Otče, zachovej nám tento svůj dar. Prosíme, abychom pro svůj nevděk neztratili přátelský pohled tvého milého Syna Ježíše Krista, nedej, abychom o něj přišli nějak jinak.

Jsme skutečně chudí, bední, slabí a ubozí lidé. Propadáme se z jednoho hříchu do druhého. Jednou hřešíme myšlenkami, jindy slovy a do třetice tím, co děláme. Stojí nás to opravdu velikou námahu před tebou alespoň trochu obstát. Opravdu nemáme žádný klid ani trochu pokoje. Dábel slídí v našich myšlenkách, hrabe se v nich, rozfoukává jiskry. Svět dává dobrý pozor na vše, co děláme nebo řekneme, pozoruje náš život a dává nám mnoho příležitostí k hřešení. Ani naše vlastní povaha nás nenechává na pokoji. Denně nás přepadají neúmyslné hříchy, jsme jak zapřažení v povoze a bití přes postraňky. Kolikrát se nedokážeme ovládnout.

To vše strašně zatěžuje naše svědomí, ničí radost našich srdcí a proměňuje ji v trápení a hoře.

Proto tě prosíme, dobrotivý a milosrdný Bože: i když jsme bývali lhostejní a nevděční a nechovali jsme se tak, jak jsme měli, přece zůstaň naším milostivým Bohem. Buď k nám přátelský, dobrotivý a milosrdný. Utěšuj nás. Nechtěj nám odplácet naše mnohé hříchy. Očisti svým slovem naše srdce a svědomí, abychom ti v pokoji a radosti mohli sloužit a chválit tě, ctít a oslavovat, jak v tomto životě, tak i na věčnosti. (1541)

Milý Pane a Bože, ochraňuj milostivě plody na poli i v zahradě. Očisti vzduch. Dej v pravý čas déšť i dobré počasí. Nechej plodům dozrát. Nedopusť, aby je naplnil jed a my či náš dobytek z toho pak onemocněli nebo k jiné škodě přišli. Mnohé naše potíže pramení jistě z toho, že náš vzduch je jedovatý a tak kazí ovoce, víno i obilí.

Kdybys to ty připustil, pak bychom si už dávno vlastními výtvoři a plody přivodili smrt, přejedli se a upili. Žehnej plodům této země. Dej jim růst, aby nám byly ke zdraví a užítku. Ochraňuj nás také před tím, abychom je zneužívali, ničili jimi život, podpo-

rovali jimi bezpráví, přecpávání a flákačství. Vždyť z toho pak vyrůstají jen necudnosti, manželské nevěry, hádky, podvody, vraždy, války a mnohé jiné zlo.

Dej nám raději milost, abychom tvých darů užívali ke zlepšení našeho života a k zachování i upevnění našeho zdraví. Dej, ať s nimi zacházíme tak, abychom si to před tebou dovedli zodpovědět. (1519)

Ó můj nebeský Otče, Bože a Otče našeho Pána Ježíše Krista, Bože veškeré útěchy! Děkuji ti, že jsi mi zjevil svého milého Syna Ježíše Krista, v něhož věřím, kterého jsem kázal a vyznával.

Prosím tě, můj Pane Ježíši Kriste, dovol, abych tobě svěřil svou duši.

Ó nebeský Otče, i když budu muset opustit toto tělo a být vzat z tohoto života, vím jistě, že na věky zůstanu s tebou a že z tvých rukou mne nikdo a nic nevytrhne. (1546)

dějiny

Philipp Melanchthon 1497 - 1560

Letošní rok vzpomínáme 450 let od úmrtí německého reformátora Philippa Melanctona, přítele a spolupracovníka Martina Luthera. Narodil se 16. 2. 1497 jako syn zbrojíře Georga Schwarzerdta ve městě Bretten nedaleko Karlsruhe. Vyrůstal hlavně pod dohledem maminky a dědečka, který byl významným občanem (jeden čas i starostou). Melanchthonův otec byl jako výborný řemeslník (zbrojář) v panské službě a trávil hodně času mimo domov, hlavně v sídle panovníka v Heidelbergu.

V roce 1508 Filipovi krátce po sobě zemřeli otec i dědeček a matka hledala, jak mladého a nadaného chlapce nejlépe zaopatřit. Řešením se stalo studium na latinské škole v Pforzheimu, rodišti a bydlišti jeho prastrýce Johanna Reuchlina, což byl významný německý humanista. Například uměl řecky i hebrejsky, což nebylo ani mezi vzdělanci nijak běžné. Právě prastrýc mu vnukl myšlenku užívat řeckou formu jména - Melanchthon.

Už po roce (1509), jako dvanáctiletý, se Filip zapsal na univerzitu v Heidelbergu. Vypadá to, jako by byl zázračné dítě, ale v té době nebylo studium na univerzitě v tak nízkém věku docela ojedinělé, neexistovaly ještě střední školy a počátky studia na univerzitě připomínaly spíš pozdější gymnázia. V Heidelbergu se stal Filip bakalářem (1512) a pokračoval v dalších studiích v Tübingen. 1513 složil magisterskou zkoušku a stal se absolventem a učitelem řečtiny. Jako mladý učenec měl především dva vzory: prvním byl pochopitelně jeho prastrýc Reuchlin, druhým Erasmus Rotterdamský, kte-

rého mladý Melanchthon velmi obdivoval. Jako dvacetiletý už Melanchthon platil za jednoho z nejlepších řečtinářů v Německu – a napsal řeckou gramatiku, která se pak užívala po celém Německu mnoho generací.

V roce 1518, jako 21letý, byl povolán do Wittenbergu jako profesor řečtiny. Wittenberg byla nová, regionální univerzita (saská), nepříliš známá, ale to se mělo brzy změnit. Právě v době, kdy sem Melanchthon přišel, zahajoval papež proces proti Wittenberskému biblistovi Martinu Lutherovi.

Melanchthon se s Martinem Lutherem rychle sprátelil. Melanchthon sám o tom říká, že se od Luthera „naučil evangelium“ a pokládal ho za svého otce ve víře. Od Luthera se zdokonaloval v teologii a brzy začal sám teologicky tvořit.

Hned příští rok jel s Lutherem na slavnou Lipskou disputaci (protivníkem byl katolický teolog Johannes Eck), spíš jako poradce a intelektuální servis, pomáhal Lutherovi nacházet potřebné argumenty. Tady také padlo ono slavné Lutherovo slovo – všichni jsme husiti, jen o tom nevíme...

V červnu 1520 byla proti Lutherovi vydána papežská bula, Luther ještě v témže roce věnoval papeži spis O svobodě křesťanské, s nadějí na obnovu církve, ale když se na podzim 1520 veřejně páliły Lutherovy spisy, rozhodl se pro odvetu. V prosinci veřejně spálili ve Wittenbergu jak papežskou bulu, tak kanonické právo a pár dalších spisů, čímž vyhlásili duchovní válku Vatikánu (který pro ně byl Antikrist). To mělo rychlý a nutný důsledek – v lednu 1521 byl Luther exkomunikován. Na jaře 1521 se ještě hájil na sněmu ve Wormsu (odtud pro změnu jiný slavný výrok: zde stojím, nemohu jinak...), ale hned po něm vydal císař Wormský edikt, kterým komukoli povolil Luthera jako kacíře beztrestně zabít. Proto byl Luther po cestě zpátky „unesen“ spřátelenými šlechtici na Wartburg, do bezpečí.

V roce 1520 se mezitím stala ještě jedna důležitá věc, Melanchthon se oženil s Katharinou Krapp. Ne, že by byl zamilován nebo se ženit chtěl, ale Luther sledoval, jak žije se studenty v mizerných podmínkách, mnoho ponocování a spousta práce, špatná strava a životospráva vůbec, i rozhodl se, že Filipa přinutí a nevěstu mu našel sám. Nebylo to od začátku nijak ideální soužití, manželka měla své představy o životě a učenecký životní styl do nich nepatřil (například nechtěla manželovi trpět kamarády, které si vodil domů), ale časem k sobě našli vztah. Narodily se jim 4 děti, dva synové a dvě dcery.

*Melanchthonův portrét
od Albrechta Dürera*

V té době už Melanchthon pracoval na své dogmatice, nazvané *Loci communes*, což byla první reformační věrouka, vydaná 1521. Luther ji přijal s radostí a prohlásil, že se mu Filipovy knihy líbí víc než jeho vlastní.

A zatímco byl Luther zavřen na Wartburgu a překládal bibli, Melanchthon se stal vůdčí postavou reformace ve Wittenbergu. To se ukázalo být úkolem, pro nějž nebyl stavěn. Rychle vznikly nepokoje, šířily se radikální názory (proti křtu dětí), dokonce se objevovalo násilí (ničení obrazů, zavírání škol...) a Melanchthon nebyl schopen si s tím poradit. Proto byl povolán zpět rázný Luther, který nastolil za pár týdnů klid.

V roce 1526 začala reforma německého školství, byla otevřena první vyšší škola v Norimberku – předchůdce pozdějších humanitních gymnázií. Melanchthon pracoval na rozvoji a reformě školství pilně a usilovně, vzdělání vnímal jako základní hodnotu pro šíření reformace pokojnou cestou (nevzdělanost a násilí, tvrdil, spolu úzce souvisejí). Právě v Norimberku se setkal s Albrechtem Dürerem, který vytvořil jeho známý portrét.

Od roku 1529 byl Melanchthon oficiálním mluvčím Wittenberské reformace na sněmech a při jednáních v říši, protože Luther se jich kvůli exkomunikaci účastnit nemohl. Tak byl roku 1529 ve Špýru, kde předložilo několik důležitých říšských šlechticů protest proti potlačování reformace (odtud pochází název protestanti). Císař měl zájem najít mezi protestanty a katolíky nějaký kompromis, který by zajistil v říši klid – to však možné nebylo.

Roku 1530 bylo předloženo říšskému sněmu v Augsburgu vyznání víry – *Confessio Augustana* (augsburské vyznání), jako vyznání části německých protestantů – autorem jeho formulací nebyl nikdo jiný než Melanchthon. Konfese byla veřejně čtena před císařem, což byl Španěl Karel V., který tomu příliš nerozuměl a během jejího čtení usnul.

Reformační konfese nebyla sněmem přijata a situace se začala přiostrávat – jak protestanti, tak katolíci se chystali na válku. To bylo Melanchthonovi, celý život přívrženci pokojných řešení a ochotnému ke kompromisům (což mu někteří luteráni zazlívali), velkou starostí a bolestí. 1546 zemřel Martin Luther a za pár týdnů vypukla šmalkaldská válka, v níž císař nad protestanty zvítězil (1547). Pokusil se svého vítězství využít a pojal vcelku nesmyslnou naději, že evangelíky úplně vykoření. Tvrdě ovšem narazil, protože všechna dosud neutrální knížata se postavila proti němu, spojila se naopak s rakouským Ferdinandem a přinutila Karla V. k rezignaci z císařského trůnu (1552). Ferdinand pak 1555 potvrdil Augsburský náboženský mír (*cuius regio, eius religio* – vládce každého panství určuje, jaké náboženství má být na jeho statcích), který fungoval až do Třicetileté války.

Pro Melanchthona to byla léta nepříliš šťastná. Už roku 1547 zemřela jeho nejstarší dcera (ve 25 letech při šestém porodu), což ho hodně zdrtilo. Kromě toho jeho ochota ke kompromisu narazila mezi Lutherovými následovníky a luterství se začalo pomalu štěpit na křídlo skalních a nesmířitelných luteránů (flaciáni, podle *Flacia Illyrica*), kteří Melanchthonovi a jeho přívržencům spílali kryptokalvinistů.

Když roku 1557 slavil Melanchthon své šedesátiny ve Wittenbergu mezi přáteli a žáky, dostihla ho zpráva, že umřela jeho žena Katharina. Jak mělo jejich manželství těžké začátky, stalo se postupně silným a láskyplným vztahem a manželčina smrt byla pro Melanchthona těžkou ranou. Prohlásil hned, že ji bude co nejdřív následovat a přežil ji o necelé tři roky. Umřel 19. dubna 1560 ve Wittenbergu a je pohřben v zámeckém kostele.

V Melanchthonovi měla reformace vynikajícího učenice, s vlivem a kontakty s učenci po celé Evropě, diplomata, který uměl vyjednávat, skvěle a neuvěřitelně rychle formulovat. Snažil se vnést do reformace humanistické dědictví, vzdělanost a vědu. Byl proslulý a oblíbený jako učitel, na jeho přednášky chodili studenti z celého Německa, ale kromě toho byl neuvěřitelně všestranný. Napsal nejen řadu skvělých gramatik, ale i řadu učebnic rétoriky, dialektiky (filosofie), či fyziky. Některé z nich se užívaly až 200 let, než je nahradily nové.

Zmínili jsme už reformu školství. Vzdělávací systém byl začátkem 16. století dosud středověký: asi do 14 let chodily děti do latinských škol, potom následovala artistická fakulta univerzity (svobodná umění – trivium: gramatika, logika, rétorika; kvadrivium – aritmetika, geometrie, hudba, astronomie), což trvalo asi do 18 let – absolvent se stal bakalářem. Konečně následovaly právo, medicína nebo teologie, jejichž absolventi byli mistry (magistr). Na univerzitách se v té době, stejně jako před sto lety, za Husa, učilo latinsky, s převahou scholastiky (především výklady Sentencí Petra Lombarda).

Humanismus přinesl důraz na latinské a řecké antické autory. Tady přišel Melanchthon s důrazem na jazyk – ovládnutí řeči je základ pro všechny vědy, filosofii a teologii potom zvlášť. Humanistický návrat k řečtině a hebrejštině znamenal v teologii pokus obejít celou středověkou tradici a vrátit se k prvotní církvi, k původnímu křesťanskému učení.

Ve studiu teologie došlo k zásadní změně – od přemílání středověkých výkladů (co kdo o čem říká) se reformace obrátila k textům bible a k výkladům základních článků víry, k důrazu na dějiny a zvlášť na církevní otce. Tady se humanistický důraz spojil s hledáním původní podoby křesťanství. Melanchthon patřil k vynikajícím vykladačům Písma a jeho výklady se například ještě dlouho užívaly i v katolických školách – jen se začernilo jméno autora nebo vytrhl titulní list, aby nebylo vidět, že je to luterán.

Melanchthonovi šlo o to, aby učení evangelia bylo neseno vzdělanými lidmi, na nejvyšší úrovni doby, to byla pro něj největší zbraň v zápase o reformaci. Měl kontakty s učenci prakticky po celé Evropě, neuvěřitelně rozsáhlou korespondenci s vědci, teology,

Melanchthon a Luther

politiky i církevními představiteli. Jeho studenti pocházeli (kromě Německa, Nizozemska a Dánska) především ze střední a východní Evropy, až po Sedmihradsko, kde se všude jeho vliv rozšířil.

Už jsme zmínili, že Melanchthon byl hledačem míru, pokoje, dohody a jednoty (podobně jako o sto let později Komenský). Nikdy nevedl prudké polemiky (což mu bylo vytýkáno), snažil se hledat shodu, pochopit protivníky v rozhovoru a argumentovat věcně a klidně, jeho ideálem byla jednotná říše s křesťanským císařem a sjednocenou křesťanskou církví. Pokoušel se spojovat různé proudy reformace, vedl řadu věroučných rozhovorů ve Wormsu, Marburgu i jinde, setkával se s Martinem Bucerem, Kalvínem, Oekolampadem a dalšími reformátory.

Jeho význam je větší, než si většinou uvědomujeme, protože jako v zásadě tichý a k domluvě nakloněný učenec nebyl tak vidět a slyšet osobně. Ale tím víc působilo jeho dílo, které leckdy ani neneslo jeho jméno. Jeho teologické spisy (napsal jich kolem 250) ovlivnily nejen luterství, ale evropskou reformaci vůbec. Nejenom utrakvisté, ale i staří Bratří posílali své studenty hojně do Wittenbergu, dokud byl orientován v Melanchthonově duchu. Snad 90 procent utrakvistů v Čechách bylo před Třicetiletou válkou orientováno melanchthonovsky.

60 let komunistické justiční vraždy (Milada Horáková)

Před 60 lety, 27. června 1950, byla komunistickým režimem popravena právnička a politička Milada Horáková. Nespravedlivě, zločinně popravených byly v oněch letech stovky – proč se tedy zmiňovat právě o Horákové? Třeba proto, že to byla mezi všemi v Československu popravenými jediná žena. Popravovat z politických důvodů nevinné muže nebylo pro spoustu režimů tak těžké, ale popravovat nevinné ženy dokázalo jen Stalinovo Rusko, Hodžova Albánie – a v Miladě Horákové čeští komunisté.

Není nutné připomínat na tomto místě historické souvislosti a podrobnosti. To bylo popsáno mnohokrát. Jako mnoho čestných a charakterních lidí, kteří zůstali věrni tomu, co rozpoznávali jako pravdu (M. Horáková se jako mladá právnička stala evangeličkou), prošla nacistickým vězněním a týráním za války a za pár let znovu za komunistického režimu, proti němuž se odvážně postavila a který ji neváhal zlikvidovat.

Svůj smutek, ale i důvěru ve smysl statečného a pravdivého svědectví vyjádřila ve slovech svého posledního dopisu, psaného jen pár hodin před popravou:

„Jsem v mysli a modlitbách jen a jen u Vás. Hrála jsem to snad špatně, ale myslela jsem to poctivě. To mi můžete věřit. Jsem pokorná a odevzdaná do vůle Boží - tuto zkoušku mi určil a já jí procházím s jediným přáním: abych splnila zákony Boží a

zachovala své čestné lidské jméno. Neplačte - neteskněte moc - je mi to takhle lepší než pozvolna umírat. Dlouhou nesvobodu už by mé srdce nevydrželo.“

Když byl před šesti lety 27. červen prohlášen dnem památky obětí komunistického režimu, mohli jsme to vnímat i jako potvrzení moudrosti Písem: „Památka spravedlivého bude k pozhnání, kdežto jméno svévolníků zpráchniví.“ (Př 10,7)

unitas fratrum

Unitas fratrum v Jižní Americe a na Karibských ostrovech

V karibské oblasti a v jižní Americe jsou dnes čtyři provincie UF, v nichž žije něco přes 70 tisíc členů Jednoty. Údaje o jejich situaci a vývoji v posledních letech jsou vzaty ze zpráv pro Unity synod.

Eastern West Indies (Západoindické ostrovy)

Dalo by se říci, že tato provincie je nejstarší, protože na ostrově Svatého Tomáše (dnešní americké Panenské ostrovy) začala roku 1732 misie Obnovené Jednoty. Provincii se ovšem tato oblast stala až ve druhé polovině 20. století.

Práce této provincie je doslova roztroušena po ostrovech, má šest distriktů (konferencí) řízených superintendenty: Antigua, Barbados, Saint Kitts, Tobago, Trinidad a Panenské ostrovy. Je to malá společnost národů, protože každé ostrovy jsou politicky samostatným státem, s vlastní měnou a odlišnými kulturami. Každá z konferencí má proto vlastní odpovědnost za financování práce a pracovníků, i za personální rozvoj své oblasti.

Provincie je potom odpovědná za vzdělávání pracovníků, misijní a evangelizační práci a vztahy k UF. V posledních letech se ve vedení provincie vystřídala řada lidí, dnešním předsedou je bratr Cortroy Jarvis. Ústředí provincie je na ostrově Antigua, kde byl také 1988 Unity synod.

Provincie má padesát sborů a asi 17,5 tisíce členů, ordinovaných kazatelů je 45, laických nepočítaně – doslova, protože přesná evidence není. Teologii studuje šest studentů a další tři se připravují.

Problémy, se kterými sestry a bratři zápasí, nejsou nijak neznámé. V oblasti roste kriminalita, prostituce, hazardní hry a samozřejmě ohrožení HIV/AIDS. Proto je současně s evangelizací důležité věnovat se i sociální práci, praktickým programům na pomoc ohroženým lidem a skupinám.

Nová práce se v posledních letech rozvinula na ostrově Tortola (Panenské ostrovy) a také na Grenadě, společně s Jamajskou provincií pak připravují nový zpěvník.

Jako většina provincií v rovníkové oblasti má i Východoindická spoustu mladých lidí, mládeže a dětí. Na ně se soustředí velká část práce, řada programů vzdělávání i aktivit pro volný čas. V naději, že budou umět sloužit bližním v jejich potřebách a zvěstování evangelia tak potvrzovat skutky, vnímají sestry a bratři budoucnost svých sborů jako slibnou.

Jamajka a Kajmanské ostrovy

Jamajská provincie zažívala v posledních letech stejné problémy jako celá oblast. Zhoršování hospodářské situace, růst nezaměstnanosti a tedy i kriminality, zvláště mezi mládeží. Venkov ztrácí obyvatelstvo, některé venkovské sbory se vyprazdňují, protože se víc a víc lidí stěhuje do měst za práci.

V roce 2005 slavila Jamajka 250 let od počátku misijní práce a současně rozvíjí postupně novou misijní práci na Kubě. Tam se církve shromažďuje na pěti místech v Havaně a na třech dalších ve městě Holguin, dohromady asi 200 komunikantů a celkem asi 500 lidí.

O něco starší je práce na Kajmanských ostrovech, které byly roku 2004 oficiálně přijaty do struktury provincie a zahrnuty do jejího názvu. Jamajská provincie se potýká s nedostatkem ordinovaných kazatelů, povolává si pomoc z Afriky, dosud z JAR, nyní jedná s Tanzánií. Nedostatek uchazečů o práci kazatele je trápí, současně studují čtyři lidé a dva další se připravují. Ceny za studium však v posledních letech rychle rostou.

Celkově sbory za poslední roky o něco vzrostly, provincie má něco přes 8 tisíc členů v 67 sborech. Velká pozornost je věnována práci s mládeží, hlavně ve městech, protože i tady je silná migrace do měst. Některé tradiční sbory na venkově se rychle vyprazdňují.

Velkou komplikací byly v posledních letech hurikány, po posledním z nich ještě není zdaleka všechno opraveno. Tady patří dík pomoci ze světové UF.

Jamajská provincie patří do místních ekumenických sdružení a účastní se Dekády proti násilí. Jejím hlavním tématem však je „duchovní zralost“ a ovoce služby, snaha podpořit sbory v aktivitách s cílem posílit růst církve.

Guyana

Nejmenší z provincií UF (menší už je jenom náš seniorát) má necelý tisíc členů, osm sborů a čtyři ordinované kazatele. Práci ve sborech koná řada laických kazatelů. Evangelizační práci konají v Guyaně ekumenicky, společně Jednota, metodisté a kongregacionalisté. Důležitou součástí je služba v hornických osadách (Guyana má velké bauxitové doly), kde je i mateřská škola a denní stacionář pro děti.

Způsob bohoslužebného života ve sborech se postupně mění, posouvá se od tradičního k živějšímu a společně s evangelizačními shromážděními přispívá k postupnému růstu. Důležitou součástí práce je program sociálních služeb, včetně zdravotnických,

kteře jsou mnohde velmi omezené. Ve vzdělávání kazatelů pomáhá provincii Board of World Mission.

Dlouholetou tradici má v Guyaně rozhlasové vysílání. Jednota má pravidelně týdne půlhodinovou relaci a může tak oslovit lidi jinak obtížně dosažitelné.

Hospodářsky je situace stejně napjatá jako v jiných chudých zemích, provincie potřebuje tu i tam podporu na některé projekty, peníze na pravidelnou práci sbírá ve sborech s velkou námahou. Díky pomoci bylo možné postavit v posledních letech dva kostely, což je nadějně znamení v době, kdy provincie slavila 130 let práce (začala v r. 1878).

Nejbližšími cíli jsou vedle práce na obnově a růstu sborů vybudování ústředí provincie, získávání dalších kandidátů pro kazatelskou službu a ze sociální oblasti vybudování domova pro seniory (tady se počítá z pomoci ze zahraničí, vlastní prostředky na to nestačí).

Surinam

K surinamské provincii patří také Holandské Antily a Aruba, ostrovy, na kterých nedávno sloužil bratr H.-B. Motel z Evropské kontinentální provincie a o nichž jsme přinesli podrobnější zprávy.

Provincie, rozdělená do 15 regionů, má dnes 66 sborů a několik kazatelských stanic. Celkový počet členů je 45 tisíc, slouží jim 27 ordinovaných kazatelů (přes polovinu nad 60 let) a 17 neordinovaných. Těchto 44 pracovníků je zaměstnáno církví, další službu konají laičtí kazatelé.

V roce 2006 začala misijní práce ve Francouzské Guyaně, kde rychle roste. Za první tři roky bylo pokřtěno přes 100 lidí, schází se skupiny mládeže, žen a pravidelně se koná nedělní škola. Sbor je zatím v nájmu, ale v plánu je vybudovat si vlastní sborové centrum.

Provincie má rozvinutou sociální práci, čtyři domovy pro seniory a zdravotní službu. Podílí se na práci tří nemocnic ve vnitrozemí a deseti zdravotních středisek. V hlavním městě má centrum pro mládež a pro městskou misi, kde je konferenční středisko s nahrávacím studiem, knižní obchod a ubytovna pro hosty.

V Paramaribu má provincie teologický seminář, který připravuje kandidáty duchovní služby. Je to jeden z nemnoha samostatných seminářů v UF (vedle Bethlehemu, Kapského Města a seminářů v Tanzánii). Je podporován z Nizozemí (kam se odstěhovaly statisíce Surinamců poté, co země přestala být holandskou kolonií) a z Jižní Afriky a má dnes okolo 100 studentů, z nichž jen malá část směřuje ke kazatelské službě. Většinou jde o přípravu učitelů náboženství nebo pracovníků s mládeží.

K práci provincie patří rozvinuté školství, protože UF byla mezi prvními, kdo budovali školy v tehdejší kolonii, má dodnes na starost 64 základních a 9 středních škol se 16 tisíci studenty. Společně s katolickou církví pak spravuje i školu pro křesťanské učitele.

Problémem je nedostatek zájemců o službu v církvi, zvláště o službu kazatelskou. Mezi mládeží se projevuje nový zájem o pohanské a satanistické kultury, jsou tu problémy s drogami a ohrožení HIV – všechno velké a obtížné výzvy pro pastorační práci. Máme o důvod víc, abychom na práci sester a bratří v Surinamu mysleli, protože právě letos slaví jejich práce 275 let svého trvání.

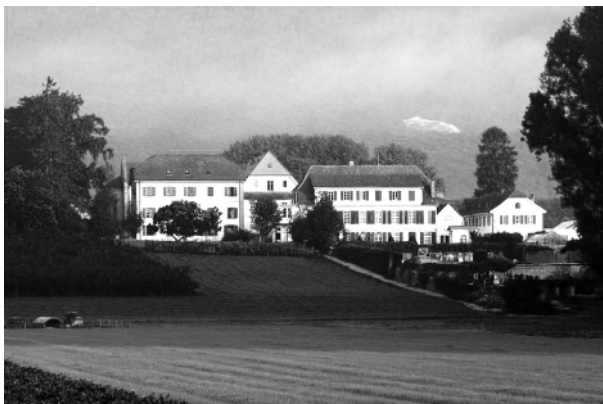
(ze zpráv Unity snodu redakce)

Evropské setkání sester

MONTMIRAIL, Švýcarsko 2010

Ve dnech 1.-5. května 2010 se uskutečnilo setkání sester z celé Evropy. Evropského setkání se zúčastnily sestry z Anglie (19), Německa (17), Nizozemí (12), Švýcarska (5), Estonska (2), Albánie (3), Lotyšska (2) a Švédska (1). Společně s Dášou Oupickou jsme byly vybrány z Ochránovských sborů a vyjely jsme mezi sestry poprvé, jako nové mladé tváře.

Místo setkání bylo v překrásném místě Švýcarské komunity Don CAMILO - Montmirail. Komunita byla založena v roce 1977 v Basel, od roku 1988 v Montmirail a nyní zde šťastně žije 10 manželských párů a 29 dětí. Mají vlastní kapli, farmu, mnoho dalších účelových budov a velký zrenovovaný ubytovací objekt, kde všech 60 žen bylo ubytováno.

Mluvílo se německy nebo anglicky a do obou jazyků vše bylo neustále překládáno.

Místo to bylo opravdu nádherné, prodchnuté Francouzským stylem architektury a života. K budovám patří veliký park s mohutnými stromy, velký sad a malý parčík za hlavní budovou, která byla zachována v původním stylu pro zvláštní účely.

Setkání bylo v počtu deváté a většina sester se už znala z minulých setkání, takže vítání bylo bouřlivé a radostné.

Já osobně nikoho neznala, ale v tak přátelské atmosféře, která panovala po celé setkání, bylo nemožné se neseznámit.

Program byl velice bohatý, pestrý a velmi dobře zorganizovaný. Střídal se bohoslužby, modlitby, zpívání, a také biblické hodiny a workshop.

Při první bohoslužbě bylo uvedeno téma celé konference z Janova evangelia: 14,6

– „Jsme na cestě“. Pro vyzdvížení důležitosti světla na cestu jsme každá zapálila malou svíčku a položila ji na zem na připravenou „cestu“ z pruhu látky, dozdobenou květinami.

Toto hlavní téma se prolínalo vším, co jsme dělaly, o čem jsme rozmýšlely a povídaly. Toto téma nás spojilo v cestu jednu, tu nejužší. Každá jsme si mohla uvědomit, kam kráčíme, jaká je ta naše cesta, kdo je s námi a hlavně kdo je na konci této cesty. Hledaly jsme v bibli podobná témata, vyprávěly jsme si své vlastní zážitky z životního putování a přemýšlely nad biblickými texty.

Často jsme zpívaly, před každým jídlem či bohoslužbou. Byla jsem překvapená, jak všechny sestry krásně a srdečně zpívají.

Při večerním setkání v kapli jsme se také jako jednotlivé země představily ostatním. Představování probíhalo různými formami, některé sestry zpívaly, některé přivezly místní sladkosti, jiné se krátce zmínily o zajímavostech jejich země.

Ve volném čase se chodilo na procházky do blízkého městečka, či do parku. Počasí bylo bohužel deštivé a větrné, ale pro místní obyvatele to byla po několika týdnech sucha a slunce příjemná změna.

Jedna společná výprava byla autobusem do nedaleké komunity Grandchamp. Přivítaly nás sestry v modrých šatech s šátky na hlavách. Dech vyrážející byla jejich modlitebna v prvním patře obrovské dřevěné budovy. Tato místnost byla zvláštní tím, že některá místa mezi dřevy byla vyplněna barevnými skly. Takže za ranního slunce byl tento prostor doslova zalit barevným světlem. Sestry se zde scházely několikrát za den k modlitbám a meditacím v tichu. Byl tu mile vítán každý, kdo měl otevřené srdce a touhu zastavit se a v tichu se ponořit do Božského světla a lásky. Spočinout na chvíli v tomto místě byl pro nás opravdu velmi silný zážitek.

Další z velmi zajímavých programů, který pro nás byl připraven, byl workshop. Každá z nás si vybrala z několika nabízených témat a zařadila se do skupiny: zpěv, pantomima, malba, tvorba s papírem nebo meditace. Měly jsme možnost se v jednotlivých skupinách projevit tvorbou a činností k našemu tématu „Jsme na cestě“. Výsledná díla byla opravdu tvůrčím a uměleckým obohacením při dalších programech.

Nesmím zapomenout také na skupinové tvorby novinových koláží. Koláž měla ilustrovat cestu Ježíše našimi životy. Všechny koláže byly naprosto jedinečné.

Další zajímavost, která je již tradiční při sesterských setkáních, byl bazárek, na který se snesly různé osobně vytvořené věci od přáníček s křesťanským motivem, po ovocné domácí marmelády, či jiné ručně vyrobené předměty. Výtěžek z této akce byl použit do rozpočtu našeho setkání.

V hlavní hale byla také vytvořena nástěnka s fotografiemi a zajímavostmi jednotlivých sborů a jejich činností.

Každé ráno a večer měly sestry předem připravené ranní modlitby nebo večerní bohoslužby. S Dášou jsme připravily jednu ranní bohoslužbu.

Musím říci, že jsem byla velmi mile překvapena, jak bylo vše perfektně zorganizované, a jak spolupráce při tak velkém počtu lidí byla opravdu bezproblémová. Ze setkání jsem odjížděla nabitá světlem, láskou a poznáním, ale také značně společensky unavena. Měla jsem možnost se seznámit s tolika ženami jedné církve. Ale hlavně – zamyslela jsem se nad tou svou cestou, směrem a cílem, a přiblížila se víc k tichému hlasu našeho Pána. A také jsem měla možnost přiblížit se Duchu žen z Jednoty bratrské a poznat více z historie i současnosti úžasné komunity Don Camilo.

Doporučuji každé sestře aspoň jednou mít možnost osobně prožít takovéto setkání. Vidět a zažít společně takové silné společenství v jednom Duchu má obrovskou sílu a člověk si pak takového společenství velice váží. A nejen společenství sester.

Děkuji. S láskou

Hana Bedrníková

Synod Evropské kontinentální provincie – Ochranov 2010.

Každý synod EKP má určité téma. Na synodu v Christiansfeldu 2008 znělo Obnova sborů, tentokrát došlo v určité logické návaznosti na téma Společenská relevance Jednoty bratrské. K tématu se vyjádřily sbory a další instituce zprávou pro synod, jak vnímají svůj společenský význam. K tématu se dále vztahoval hodinový ranní blok zahrnující biblickou práci a představení konkrétních zkušeností z praxe. Např. v návaznosti na práci s příběhem o milosrdném Samařanovi předvedli bratři a sestry z Amsterdamu v krátké scéně, jak konkrétně pomáhají těm, kdo se ocitli na dně. Jinou působivou prezentací bylo představení Domu náboženství (Haus der Religionen), projektu, na němž se hodně podílela bernská societa Jednoty bratrské.

Společensky významné působení EKP souvisí i s její rozmanitostí a různorodostí. Ta je vnímána jako dar i výzva. 150 let od zrušení otroctví v Surinamu v roce 2013 si tak bude připomínat celá provincie, přidat se jistě můžeme i my, „Moravané“ v ČR. Rozmanitost EKP zase o něco vzrostla, když byla do jejího svazku nakonec jednohlasně přijata nadějná práce v Albánii. Otázka, jak až velkou rozmanitost zbožnosti EKP unese, se vynořila v souvislosti s vlivem charismatického hnutí v některých nizozemských sborech. Podobné otázky na synodu EKP ohledně celé Unitas fratrum vyvolalo zablokování projednávání návrhu EKP ohledně postoje k homosexuálním partnerstvím ze strany Tanzánie na světovém synodu. Kolik různosti přístupů k závažným teologickým a etickým otázkám a kolik různosti ve stylu komunikace a způsobu řešení problémů Unitas fratrum unese, aniž by byla ohrožena její jednota?

I na letošním synodu se dost volilo. Volba biskupů opět hrozila skončit krachem. Nakonec ale byli zvoleni k velké radosti všech (zvláště stávajících biskupů) bratři Friedrich Waas, kazatel v Herrnhutu, a Volker Schulz, toho času v Basileji. Všem bylo líto, že EKP tedy nadále nemá biskupku, ale žádná ze sester s presbyterskou ordinací nedeklarovala připravenost případnou volbu přijmout. Direkce EKP se ocitla v krizové situaci poté, co po dvou letech odešla sestra Hahn a bratr Boytler byl zvolen do nové funkce na úrovni světové JB zvané Unity Business Administrator. Nově direkci doplnili kazatel Johannes Welschen a právník Michael Schmorrd.

Jako zástupkyně ochranného seniorátu jsme se s Hankou Jaluškovou jako vždy mohly těšit z četných projevů přátelství, zájmu a podpory. Protože události kolem české provincie byly zatím záležitostí spekulací a budoucnosti, nemohl synod ke krokům Unity Boardu vůči české provincii zaujmout žádné stanovisko. Jedním z mála rozptýlení v rámci náročného programu synodu byla návštěva obnovovaného zámku v Berthelsdorfu. Dílo jde čile kupředu a návštěvu interiéru vřele doporučuji. A ještě jedna, snad dobrá zpráva závěrem. Po celou dobu se vše v plénu vyřčené překládalo i do angličtiny, kvůli sestřím z Albánie a Robertu Hopcroftovi, hostu z Británie. Podmínkou zastupování našeho seniorátu na synodu EKP tedy zřejmě přestává být ovládnutí němčiny či holandštiny.

D. Oupická

z církví doma i ve světě

Náboženství ve švýcarských školách a církve

Synod reformované církve ve švýcarském kantonu Bern se letos věnoval mimo jiné rozpravě o přítomnosti církve ve školním vyučování. Ve Švýcarsku (jako i mnohde jinde) je nyní tendence svěřovat vyučování náboženství, či lépe vyučování o náboženství vlastním zaměstnancům, specializovaným učitelům, nikoli zástupcům církvi.

Na základních školách už se tato změna do značné míry stala, nyní jde o střední školy. Má být odpovědnost za náboženskou gramotnost svěřena veřejným institucím, státu? Pro tuto možnost hovoří skutečnost, že náboženství je povinným předmětem. A může být povinný předmět spojen s určitou konfesí? To by byl krok směrem ke státnímu náboženství.

Vedení reformované církve ujistilo synod, že se pracuje na nové koncepci, jak může být církev ve školách přítomná.

Titul „Evropské město reformace“

Ve spojení s přípravou velkého jubilea reformace v roce 2017 připravuje Společenství evangelických církví v Evropě udílení titulu „Evropské město reformace“. Má se začít udílet od r. 2012.

Proces je inspirován existující tradicí EU - „evropské město kultury“ a byla už připravena kritéria pro výběr. Předpokládá se, že bude postupně vybráno kolem 20 měst z různých oblastí Evropy, která mají reformační tradici. Zároveň se vyžaduje, aby to byla města známá a dobře vybavená pro turisty. Vybírat je bude mezinárodní výbor, složený ze zástupců církví, politiky, i komerčního průmyslu.

Celý projekt má být ekumenicky orientován, brát na zřetel různé reformační proudy a zaměřit se na úsilí o obnovu „jedné, svaté, obecné apoštolské církve“.

Vzhledem ke komerčnímu rozměru si od celého projektu nelze mnoho slibovat z hlediska přínosu pro život církví, ale na druhé straně je to určitě cesta, jak zprostředkovat veřejnosti alespoň základní informaci o reformaci, o důležitých místech a osobnostech reformačního hnutí – což můžeme jenom přivítat.

Vzrůstající antisemitismus v Norsku?

Během letošního jara se v Norsku objevila řada zpráv o tom, že ve veřejných školách v Oslo docházelo k urážení židů a někteří učitelé dostali výhrůžky, aby nemluvili o holocaustu.

Představitelé norských církví proto uspořádali setkání u synagogy v Oslo, aby vyjádřili viditelně a nahlas svou solidaritu se židovskou komunitou. Rostoucí antisemitické postoje mezi norskými dětmi jsou mimořádně znepokojivým jevem.

Musíme si ujasnit, v jaké společnosti chceme žít a něco pro to udělat – shodli se účastníci setkání. Společnost, která by tolerovala náboženskou diskriminaci, je nepřijatelná. Antisemitismus je nebezpečný ve všech formách, nejen aktivní a otevřený (u pravicových extrémistů), ale i latentní a mlčící, který s otevřeným antisemitismem sympatizuje.

Církev ve svém prohlášení vyzvala své členy, aby se nedali svést ke ztotožnění židovství s politikou státu Izrael. Zvlášť jako křesťané musíme být obezřetní, neboť máme ve vlastní tradici nejedno období otevřeného pověřčivého antisemitismu. Jako křesťané máme usilovat o plné uznání lidské důstojnosti každého, bez ohledu na náboženství. Jde o důležité společenské hodnoty, které umožňují, abychom přes svou různost žili společně v pokoji a úctě.

Důležité je, že se k akci připojili i představitelé norských muslimů a vyjádřili politování, že se tyto projevy objevily mezi muslimskými dětmi. Je třeba usilovně pracovat na tom, aby se už děti učily vzájemné úctě a toleranci.

Umělé oplodnění a prodej lidských vajíček

Vedení skotské reformované církve vyjádřilo hluboké znepokojení nad skutečností, že v souvislosti s reprodukční medicínou vzniká trh s lidskými vajíčky.

Protože umělé oplodnění je stále žádanější, a především ženských vajíček vhodných k oplodnění je nedostatek, existují na klinikách seznamy čekatelů. Ve Velké Británii je obchodování s lidskými vajíčky zakázáno, ale ve Španělsku je možno vajíčka prodávat i kupovat a mnoho žen to využívá.

Tím vzniká velmi špatná a nebezpečná situace, ve které se budoucí lidský život stává do určité míry zbožím. Jakkoli vítaná je pomoc reprodukční medicíny pro bezdětné páry, její rozvinutí na tržním principu hrozí, že mít dítě se stále víc bude stávat předmětem obchodu.

Výdělek takto zaměřených klinik v USA se odhaduje na 2 miliardy dolarů ročně. Je-li lidská nouze a trápení zdrojem slušných výdělků, je naprosto jasně něco v nepořádku – jemně řečeno. Protože jde o problém mezinárodní, je v silách církve nanejvýš upozornit na něj, to však musí udělat se vši naléhavostí.

Zneužívání dětí v církevních zařízeních?

V souvislosti s aférami se zneužíváním dětí kněžími či církevními pracovníky se objevila řada případů i na evangelické straně. Zneužívání je výjimečné, ale hlásí se lidé, kteří zažili jako děti týrání a ponižování. V Porýní se přihlásilo devět osob, že byly podrobeny tělesnému násilí a ponižování v zařízeních evangelické církve.

Představitel evangelické církve prohlásil, že tyto případy hodlají důsledně vyšetřit. Je hanba, staly-li se takové věci v evangelických zařízeních, i když je to už desítky let. Prosíme oběti za odpuštění, řekla viceprezidentka církevní rady na tiskové konferenci.

Problém je, že se zpravidla objevila hlášení o případech starších než 20 či 30 let a tedy právně jednak promlčených, jednak po letech těžko dokazatelných a vyšetřitelných.

Vzhledem k tomu, že oběti různého týrání či zneužívání se v posledních letech odhodlávají častěji promluvit, má církev už od r. 2003 stanovený postup, jak v těchto případech jednat a především pracoviště, které nabízí pomoc jakýmkoli obětem týrání či zneužívání.

Obvinění z tělesného násilí proti dětem se nevyhnulo ani školám Jednoty v Königsfeldu, dokonce se objevil jeden případ, kdy měl mít pracovník školy homosexuální styk se žákem. Je politováníhodné, že se tyto informace objevují až po desetiletích (některé jsou ze 70. let) a pod vlivem mediální kampaně, což nesmírně ztěžuje jejich citlivé řešení. Je však nutné řešit tyto případy otevřeně, aby nebyla ohrožena věrohodnost práce škol a důvěra, kterou mezi žáky, rodiči i na veřejnosti dosud mají.

Důležité je, aby se něco podobného nestalo v přítomnosti – a o tom zatím žádné zprávy nejsou, zmíněné případy jsou desítky let staré. Zinzendorfovy školy v Königsfeldu jsou přes 200 let staré a patří mezi největší soukromé školy v Bádensku-Württembersku.

Poznámka redaktora: Mezi týráním a tělesným trestem je ovšem značný rozdíl, a tělesné tresty nebyly vždy zákonem zakázány – dokonce pisatel sám jim byl s užitkem vystaven. I z tohoto hlediska bude pravděpodobně nemožné zpětně posoudit všechny případy. Týráním je zavrženíhodné, ale pár facek v pravou chvíli by se nemělo z hlediska vyššího principu mravního považovat za týráním.

Církev proti tepelné elektrárně

Mluvčí skotské reformované církve vyzval vládu, aby zamítla žádost o vybudování tepelné elektrárny na uhlí ve skotském Ayrshire. Předseda komise pro církev a společnost Ian Galloway upozornil, že schválení a výstavba této elektrárny by naprosto zničily plány na snížení emisí a ozdravení ovzduší v oblasti.

Skotský parlament přijal vloni legislativu k ochraně klimatu a tento projekt je první vážnou zkouškou, jak vážně to společnost s ochranou životního prostředí myslí. Církev novou legislativu jednoznačně podporovala a chce trvat na jejím dodržování. Projekt sice plánuje použít technologii zachycování uhlíku, aby se značně snížilo množství skleníkových plynů, ale její funkčnost nebyla dosud prokázána.

Ochrana životního prostředí je pro církev důležitým hlediskem a jeho uplatnění znamená postavit se proti celému projektu a žádat po vládě, aby neslevovala ze svých cílů k ochraně klimatu.

téma k zamyšlení

Přemýšlení o Večeři Páně

Shromáždíme se, abychom se účastnili Večeře Páně nebo Přijímání Svátosti oltářní, Lámání chleba, Těla Páně, Eucharistie, Mše – záleží na tom, z jakého prostředí výchovy k víře vycházíme.

Ale ať to nazýváme jakkoli, křesťané všech církví a náboženských vyznání přijímají chléb a víno od prvopočátku křesťanské církve, kdy Ježíš sám lámal chléb a naléval víno a ustanovil to, co se stalo pro většinu věřících nejdůležitějším, ústředním aktem naší bohoslužby.

Večeře Páně je jedinečná forma bohoslužby – s žádnou podobnou se nesetkáme v jiných vírácích – kromě několika pokrmů židů. Jednoduchá, ale velmi vážná činnost lámání a sdílení chleba a nalévání a pití vína má velký historický základ a tradici, vedoucí k poslední Večeři Ježíšově s jeho učedníky v horní místnosti.

Chtěl bych se s vámi podělit o několik myšlenek o Večeři Páně. Opravdu mě udivuje, kolik představ my všichni jako jednotliví křesťanští věřící vkládáme do tohoto slavnostního pokrmu. Přicházíme opravdu ochotně připraveni si sednout ke Stolu Páně? Mnozí v tom vidí příležitost, aby získali duchovní pokrm pro posílení a udržování života víry. Někteří říkají, že se shromažďují, aby jedli tělo a pili krev našeho Pána. Nejsem překvapen těmi, kdo shledávají podílení se na těle a krvi za něco odpuzujícího. Musíme si uvědomit, že církev jako celek si vypracovala názory a představy, které občas překračují zásady náboženských vyznání a vzdalují nás od opravdu jednoduchého pamětního pokrmu, který Ježíš založil.

V tradici Moravian Church (Jednoty bratrské) je Večeře Páně nekomplikované liturgické bohoslužebné shromáždění. Zachováváme „otevřený“ stůl, k němuž směji přistoupit a sdílet svátost všichni, kdo věří v Pána Ježíše Krista. Užíváme celá staletí slova, která pocházejí z doby Ježíšovy a byla pevně stanovena v Pavlově dopisu ke Korintským (1 Kor. 11,23) „Já jsem přijal od Pána, co jsem vám také odevzdal: Pán Ježíš v tu noc, kdy byl zrazen, vzal chléb, vzdal díky, lámal jej a řekl:

„Toto jest mé tělo, které se za vás vydává, to čiňte na mou památku“.

Stejně vzal po večeři kalich a řekl:

„Tento kalich je nová smlouva, zpečetěná mou krví, to čiňte, kdykoli budete pít, na mou památku.“

A Pavel pokračuje:

„Kdykoli tedy jíte tento chléb a pijete tento kalich, zvěstujete smrt Páně, dokud on nepřijde.“

Poslušnost

První věc, které bychom si měli všimnout, je, že Ježíš dal svým učedníkům příkaz – To čiňte.

A my, kteří žijeme v tradici Dvanácti, si uvědomujeme, že máme závaznou povinnost, abychom to činili. Můžeme odmítnout, ale protože on nás miluje a my milujeme jej, chceme být poslušní. Občas se bouříme, ale jeho láska k nám je stálá, a my jsme vděční, že nás akceptuje, kdykoli jeho příkaz poslechneme. Uznáváme, že přijímání svátosti není „mimořádná dobrovolnost“, ale nutná část křesťanovy poslušnosti.

Tak se shromažďujeme ke svátosti, protože to Ježíš nařídil.

Památka

Večeře Páně je praktická památka života a smrti Ježíše Krista. Slovo „památka“ znamená něco více než „vzpomínka“ nebo „připomínka“. Je to způsob, jak si zno-

va připomínat minulost, aby se síla a význam té události se staly částí zkušenosti a přesvědčení toho z nás, kdo si připomíná.

Proto, když křesťané jedí a pijí „na památku“, podílejí se na slavnostním aktu, který víru ztvárňuje a obohacuje. V přijímání svátosti se zamýšlíme nad Poslední Večeří a posílení přítomnosti Pána ve víře hledíme do budoucnosti.

Tak se shromažďujeme ke svátosti, abychom oživilí dávnou událost a byli lépe připraveni pro dnešní den.

Děkování (Díkůčinění)

Večeře Páně je eucharistie neboli díkůčinění podle významu toho slova. Tak jak Ježíš vzdal díky před Poslední Večeří, tak to děláme i my. S díky Bohu za všechno stvoření, za život a dílo Ježíšovo i za dar Ducha svatého těšíme se ze slibu božího království.

Tak se shromažďujeme ke svátosti, abychom děkovali Ježíši za to, že nám ukázal, jak Bůh chce, abychom žili.

Jednota

Ve svátosti jsme přiváděni blíže k Ježíšovi, abychom svůj denní život žili s ním těsněji. Jsme spojeni s Kristem a se všemi našimi bratry a sestrami ve sboru a s celou církví ve světě. (Toto je zdůrazněno slovy smlouvy v závěru shromáždění.) Tak se shromažďujeme ke svátosti, abychom dosvědčili, že patříme Ježíši a že patříme k církevní rodině.

Sdílení

Při Poslední Večeří se Ježíš nepodílel na chlebu a vínu, ale učedníci se na ní mezi sebou podíleli. V přijímání svátosti boží lid v slavnostním aktu ve veřejně konané bohoslužbě sdílí společně něco mystického a posvátného. Je to oslava božího největšího daru lidstvu.

Tak se shromažďujeme ke svátosti, abychom sdíleli chléb a víno a abychom sdíleli svou víru s každým v církevní rodině.

Poslání

Slovo „mše“ je odvozeno ze závěrečných slov staré římsko-katolické liturgie – *Ite, missa est*, což je „Jděte, jste vysláni do světa.“ Ve svátosti je náš vztah k Bohu obnoven a my jsme vysíláni, abychom přinášeli své životy v oběť Bohu a abychom sdíleli svou víru a lásku s druhými.

Tak se shromažďujeme ke svátosti večeře Páně, abychom vyšli posílení ke sdílení své víry s druhými.

Nepřestávající oslava

Shromažďujeme se ke svátosti tak, jak to činí křesťané už přes dva tisíce let a nepřestanou tak činit až do konce časů.

John McOwat (biskup UF, britská provincie)

Každému podle zásluh

V pekle už bylo plno a před branou ještě čekala dlouhá fronta poslanců nejmenovaného parlamentu. Dáblu nezbylo než odepřít dalším přicházejícím vstup.

„Máme tu už jenom jedno místo a to by měl logicky dostat ten největší hříšník,“ prohlásil.

„Je mezi vámi aspoň nějaký masový vrah?“ Aby našel toho nejhoršího, začal hříšníky ve frontě vyslýchat. Po chvíli uviděl jednoho ministra, kterého si předtím nevyšiml.

„Co jsi udělal ty?“ zeptal se.

„Nic. Já jsem dobrý člověk a jsem tady omylem.“

„Něco jsi určitě udělat musel,“ šklebil se ďábel, „každý něco udělal, to by tě sem seshora neposlali.“

„To dobře vím,“ přesvědčivě odpověděl ministr, „ale já jsem se od všeho vždycky držel stranou. Viděl jsem, jak ostatní dělají kličky v zákonech, aby si mohli vlastním podnikáním přijít na více peněz, jak nejdříve schvalují zvýšení vlastních platů, jak nedají na volání prostých lidí a jak svým přátelům pomáhají vytunelovat různé fondy. Pozoroval jsem, jak všichni zavírají oči před hospodářskou kriminalitou a jak nechávají naše národní bohatství napospas cizím zemím. Ale já jsem tomu pokušení odolal a nikdy jsem nic neudělal. Nikdy!“

„Vůbec nic?“ zeptal se nevěřícně ďábel, „Jsi si jistý, žes to všechno viděl?“

„Na vlastní oči!“

„A nic jsi neudělal?“ zeptal se znovu ďábel.

„Ne!“

Ďábel se zachechtal. „Tak pojď dál, příteli! To místo ti právem náleží!“

(Rudolf Špaček: „Zaostřeno na stvoření“)